

สรุปบทเรียนจากการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ LDD e-Training

รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

หลักสูตร “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ”

รุ่นที่ ๑/๒๕๖๗

นายภวินท์ อิมอุดม

นักวิชาการแผนที่ภาพถ่ายปฏิบัติการ

กลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ

ความหมายของเทคโนโลยีและสารสนเทศ

เทคโนโลยีที่ช่วยผลิต จัดการ รวบรวม จัดเก็บ สื่อสารและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารในรูปแบบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมเทคโนโลยีหลักสองสาขา คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งช่วยในการจัดเก็บบันทึกและประมวลผลข้อมูลกับเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งทำให้สามารถส่งข้อมูลและความรู้ไปยังผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกลได้อย่างรวดเร็ว

เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ

การรับรู้ระยะไกล (Remote Sensing:RS)

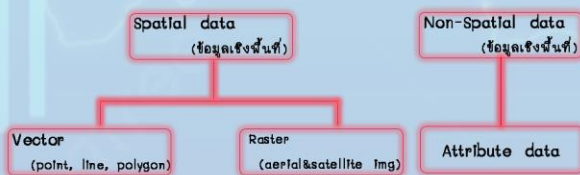
เป็นศาสตร์และศิลป์ของการได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก โดยปราศจากการสัมผัสกับวัตถุเป้าหมายนั้น และบันทึกข้อมูลโดยใช้เครื่องมือตรวจวัด (Sensor) จากการสะท้อนและส่งผ่านพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้งาน

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System:GIS)

ลักษณะข้อมูลของระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์

ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท

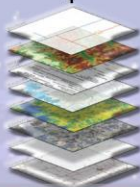

การวิเคราะห์ข้อมูลของระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์

Vector data analysis (การวิเคราะห์ข้อมูลเวกเตอร์)	Raster data analysis (การวิเคราะห์ข้อมูลแรสเตอร์)
<ol style="list-style-type: none"> 1) BUFFER (พื้นที่กันชน) 2) UNION, INTERSECT & IDENTITY (data overlay หรือ การซ้อนทับข้อมูล) 3. CLIP, DISSOLVE, ERASE, MERGE, SPILT, UPDATE และ ELIMINATE (map manipulatation หรือ การปรับเปลี่ยนข้อมูล) 4. POINT DISTANCE และ NEAR (distance measurement หรือ การวัดระยะทาง) 	<p>เช่น Raster Calculator, Reclassify, Surface analysis, Spatial Interpolation, Hydrology, Solar radiation และ Hillshade เป็นต้น</p>

- เช่น
- 1) วางแผนเส้นทางรถประจำทาง
  - 2) วางแผนการใช้ทรัพยากรในการผลิต
  - 3) วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน
  - 4) ช่วยในการจัดเก็บภาษี การนำเข้าข้อมูล การชำระภาษีอากร
  - 5) ทดลองสร้างแบบจำลองทางด้านสิ่งแวดล้อม

การประยุกต์ใช้ GIS

ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นผิวโลก

(Global Navigation Satellite System: GNSS)

เป็นระบบนำร่องด้วยดาวเทียมซึ่งจะทำให้ข้อมูลตำแหน่งและเวลาที่ต่อเนื่องกันที่ทุกสถานะอากาศบนพื้นผิวโลก การให้บริการสัญญาณจากดาวเทียม เป็นการให้บริการโดยไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้งานและไม่มีเงื่อนไขการใช้งาน

องค์ประกอบสำคัญของระบบ

- 1) Space segment (ส่วนอวกาศ)
- 2) Control segment (ส่วนควบคุม)
- 3) User segment (ส่วนผู้ใช้)

การประยุกต์ใช้ GNSS

เป็นระบบนำร่องด้วยดาวเทียมซึ่งจะทำให้ข้อมูลตำแหน่งและเวลาที่ต่อเนื่องกันที่ทุกสถานะอากาศบนพื้นผิวโลก การให้บริการสัญญาณจากดาวเทียม เป็นการให้บริการโดยไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้งานและไม่มีเงื่อนไขการใช้งาน

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดิน

LDD Soil Guide (App)

เป็นแอปพลิเคชันที่ทำให้ทราบข้อมูลสมบัติของดิน ตลอดจนการจัดการดินเพื่อปลูกพืช ค่าแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่ต้องการ

"กวดู รู้ดิน" (App)

สามารถเรียกดูข้อมูลดิน และข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน แนวทางการจัดการดินเบื้องต้น ปัญหาของดิน และข้อมูลพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูก สามารถเรียกดูที่ตั้งแหล่งเรียนรู้ ตำแหน่งร้านค้าเกษตร และธนาคารอุยอินทรีย์

ข้อมูลสารสนเทศจากระดับการดินรายจังหวัด (App)

จัดทำแผนที่สำหรับดูพื้นที่ดินที่กลุ่มชุดดิน แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนที่ดินปัญหา แผนที่แนวเขตป่าไม้ถาวร แผนที่ความเหมาะสมของดิน ในการปลูกพืชเศรษฐกิจ และแผนที่ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ระบบนำเสนอแผนที่ชุดดิน (Soil Series)

โปรแกรมสำหรับนำเสนอข้อมูลชุดดินและกลุ่มชุดดินในประเทศไทยมาตราส่วน 1:25,000 แสดงรายละเอียดกลุ่มชุดดิน ขนาดพื้นที่ คุณสมบัติทางเคมี และกายภาพของแต่ละกลุ่มชุดดิน ปัญหาของดิน ความเหมาะสมของดินในการปลูกพืชแต่ละชนิดในพื้นที่ รวมถึงแนวทางการจัดการดิน

ระบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(Present Land use Monitoring) โปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรายงานการใช้ประโยชน์ที่ดิน และภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามรายชื่อ จังหวัด อำเภอ ตำบล

ระบบบริหารและติดตามโครงการปลูกหญ้าแฝก

(Vetiver Grass Tracking: VGT)

ใช้บริหารและติดตามผลการดำเนินงานโครงการปลูกหญ้าแฝก รูปแบบแผนภูมิแท่ง ตารางข้อมูล หรือแผนที่เพื่อแสดงผลการดำเนินงานแบบต่าง ๆ ผ่าน <http://els.idd.go.th/iddels/VGT.aspx>

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายภาวินท์ อิมอุตม

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ”

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน